

TARIMSAL YAPILAR

Prof. Dr. Metin OLGUN

**Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi
Tarımsal Yapılar ve Sulama Bölümü**

HAFTA	KONU
1	Giriş, İklimsel Çevre ve Yönetimi – Temel Kavramlar
2	İklimsel Çevre Denetimi – Isı ve Nem Dengesi
3	İklimsel Çevre Denetimi – Yalıtım, Havalandırma ve Aydınlatma Sistemleri
4	Tarım İşletmelerinde İşletme Merkezi ve Düzenlenmesi
5	Kırsal Konutlar
6	Hayvansal Üretim Yapıları, Süt Sığırı Ahırları – Bağlı Duraklı Sistemler
7	Süt Sığırı Ahırları – Serbest ve Serbest Duraklı Sistemler
8	Besi Sığırı Ahırları
9	Buzağı ve Genç Hayvan Ahırları – Özel Bölmeler
10	Koyun Ağılları
11	Tavuk Kümesleri
12	Bitkisel Üretim Yapıları – Seralar
13	Koruma ve Depolama Yapıları – Hangarlar, Tahıl Depoları, Yem Depoları, Meyve ve Sebze Depolama Yapıları
14	Gübre Yönetimi ve Biyogaz Tesisleri

4. TARIM İŞLETMELERİNDE İŞLETME MERKEZİ VE DÜZENLENMESİ

Bir tarım işletmesinde yapıların yerleştirildiği alana *işletme merkezi* veya *işletme avlusu* adı verilir. Tarım işletmelerinin çoğunluğunda işletme merkezi, hem işletme sahibi ve ailesinin yaşama alanı hem de işletmedeki tarımsal faaliyetlerin planlandığı, yürütüldüğü ve kontrol edildiği merkez konumundadır.

Yeni kurulacak işletmelerde işletme merkezi yerinin seçiminde dikkate alınacak genel özellikler aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Mevcut yollar ve yollara bağlantı olanakları,
- İşletme merkezinin araziye göre konumu,
- Topoğrafik koşullar,
- Su kaynaklarının durumu ve su temini,
- Elektrik temini,
- Toprak ve drenaj koşulları,
- Yön ve manzara durumu,
- İklimsel koşullar,
- Atık su ve gübre yönetimine uygunluğu,
- Komşu işletmelere olan etkisi,
- Yasal düzenlemeler.

İşletme Merkezinde Bulunan Faaliyet Alanları

Bir tarım işletmesinde genel olarak bulunan faaliyet alanları şunlardır:

- Yaşam alanları,
- Hayvansal üretim alanları,
- Bitkisel üretim alanları,
- Ürün koruma, depolama ve işleme alanları,
- Alet ve makine koruma ve servis alanları,
- Kimyasal madde, gübre depolama ve işleme alanları,
- Yakıt depolama alanları.

İşletme Merkezinde Binaların Düzenlenmesi

İşletme merkezinde binaların düzenlenmesi, aşağıda belirtilen genel ilkeler göz önünde bulundurularak yapılmalıdır. Bu ilkeler şunlardır:

- İş ekonomisi,
- Faaliyetin büyüklüğü,
- Yönetim gereksinimleri,
- Potansiyel kirlilik,

- Genişleme gereksinimi,
- Yangından korunma,
- Estetik,
- Havalandırma gereksinimleri.

İşletme Merkezi Planlarının Geliştirilmesi

İşletme merkezinin planlanmasında izlenecek aşamalar da aşağıda kısaca açıklanmıştır:

- İşletme merkezi yerinin belirlenmesinden sonra planlamada ilk yapılması gereken iş, bu alana ait topoğrafik haritanın elde edilmesidir.
- İkinci aşamada işletme merkezi harita üzerinde kuşaklara ayrılarak, işletmeye girişi sağlayan servis yolu, konutun yeri ve servis avlusu gösterilir.
- Üçüncü aşamada, işletmenin özelliğine bağlı olarak gerekli olan diğer binalar, konutla ve birbirleri ile olan ilişkileri de dikkate alınarak avlu etrafına yerleştirilir.
- Dördüncü aşamada yollar, elektrik ve telefon hatları, su ve atık su boruları, septik tanklar, drenaj alanı ve drenaj hatları da proje üzerinde belirtilmelidir.
- Son aşamada ise işletme merkezinin ölçekli olarak kesin projesi çizilir.